

בש"פ 3469/21 - מדינת ישראל נגד אליהו נעים, מחמוד סליימה

בבית המשפט העליון

בש"פ 3469/21

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. אליהו נעים
2. מחמוד סליימה

בקשה (שנייה) להארכת מעצרו של המשיב 2 מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ג בסיון התשפ"א (24.5.2021)

בשם המבקשת: עו"ד רוני זלושינסקי

בשם המשיב 2: עו"ד אלי כהן, עו"ד יהודה שושן

החלטה

1. בפני בקשה שנייה להארכת מעצרו של המשיבים מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) מיום 2.6.2021, בתשעים ימים או עד למועד מתן פסק הדין בת"פ 10348-06-20 בבית המשפט המחוזי מרכז לוד, לפי המוקדם.

רקע עובדתי והליכים קודמים

2. המשיבים הם שניים מהנאשמים בפרשה רחבת היקף הנוגעת לעבירות סמים, אשר נחשפו באמצעות סוכן משטרת סמוי שהפעילה משטרת ישראל.
3. ביום 4.6.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב אישום נגד המשיבים ונאשמים רבים נוספים המייחס להם עבירות של סחר בסם מסוכן. מבלי לפרט מעבר לנדרש, יצוין כי כתב האישום המקורי, שכלל נאשמים רבים, פוצל בהמשך למספר כתבי אישום. על פי עובדות כתב האישום המתוקן שהוגש ביום 18.11.2020 נגד המשיבים ושניים נוספים, בתקופה שבין מאי 2019 לבין מאי 2020, הופעל סוכן משטרת סמוי שביצע עסקאות מבוקרות של סחר באמצעי לחימה וסמים מסוכנים. במסגרת פעילותו של הסוכן מכרו לו המשיבים, במספר הזדמנויות, סם מסוכן מסוג קוקאין. המשיב 1, אליהו נעים (להלן: נעים) עשה כן בארבע הזדמנויות, במשקל מצטבר של כ-1,100 גרם, כאשר בשלוש מתוכן חבר אליו המשיב 2, מחמוד סליימה (להלן: סליימה) (ולו מיוחסת מכירת סם במשקל מצטבר של כ-800 גרם). בהתאם לכך מיוחסות לנעים ארבע עבירות של סחר בסם מסוכן לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 ולסליימה מיוחסות שלוש עבירות כאמור, הכול כמפורט בכתב האישום.
4. נעים נתן הסכמתו להארכת מעצרו, וכך הוריתי בהחלטתי מיום 19.5.2021. על כן, המשך הדברים יעסוק בעניינו של סליימה בלבד.
5. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המדינה בקשה למעצרו של סליימה עד לתום ההליכים. ביום 12.7.2020 התקיים דיון בבקשה ובא-כוחו הסכים לקיומן של ראיות לכאורה. לבקשתו, ובהסכמת בא-כוח המדינה, בית המשפט המחוזי הורה על עריכת תסקיר שירות המבחן לבחינת האפשרות לשחרר את סליימה לחלופת מעצר.
6. ביום 4.8.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר מעצר בעניינו של סליימה במסגרתו עמד שירות המבחן על כך שהוא הורשע בעבר בעבירות רכוש, אלימות, ותעבורה שבגין חלקן אף ריצה שלושה עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח ועונש מאסר נוסף בעבודות שירות. בתסקיר צוין כי ברקע ביצוען של העבירות המיוחסות לו כעת עומדים רצונו של סליימה לשפר את מצבו הכלכלי וקשייו להציב לעצמו גבולות ברורים, כך שקיים סיכון להמשך "התנהלות שולית" מצדו. שירות המבחן התרשם כי בת-זוגו של סליימה, שהוצעה כמפקחת, תתקשה להוות גורם סמכותי מולו, בין השאר בשל התנהלותו ההסתרתית ובשל היתכנות לתלות כלכלית של בת הזוג בסליימה. גם ביחס לשאר המפקחים התרשם שירות המבחן כי הללו יתקשו לקיים לאורך זמן מערך פיקוח רציף והדוק. זאת, לנוכח דפוסי ההסתרה שעל פיהם מתנהל סליימה ובהתחשב באופי העבירות המחייב פיקוח אינטנסיבי. מטעמים אלה שירות המבחן לא המליץ על שחרורו לחלופת מעצר.
7. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי, ביום 23.8.2020 הוגש תסקיר משלים שהתייחס לאפשרות העברתו של סליימה למעצר בפיקוח אלקטרוני. שירות המבחן ציין כי בהתחשב באופיין של העבירות שבהן הוא מואשם, אשר ניתנות לביצוע גם מבין ארבעה קירות, מעצר בפיקוח אלקטרוני יהיה אפשרי רק בפיקוח אנושי הדוק. עוד צוין כי חלק מהמפקחים המוצעים אמנם מתאימים לתפקיד, אך יתקשו לקיים פיקוח רציף כאמור. לכן, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על המשך מעצרו של סליימה בפיקוח אלקטרוני. תסקיר משלים נוסף מיום 30.8.2020 בחן את התאמתו של מפקח נוסף והפעם המליץ על העברתו של סליימה למעצר בפיקוח אלקטרוני ובפיקוח אנושי שבו יחלקו ששה מבין המפקחים שהוצעו.

8. ביום 9.9.2020 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של סליימה עד לתום ההליכים נגדו (מ"ת 10299-06-20, השופט ע' דרויאן-גמליאל). בית המשפט המחוזי התייחס לחומרת העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, לעברו הפלילי הרחוק יחסית וליכולתו להתנהל באופן "מניפולטיבי ומסתיר". עוד ציין בית המשפט המחוזי כי הגם ששירות המבחן המליץ בסופו של דבר על מעצרו של סליימה בפיקוח אלקטרוני, "גוף התסקיר איננו מכון דווקא לתוצאה זו". בהקשר זה צוין כי על פי האמור בתסקיר הראשון, סליימה משועבד להישגיות כלכלית ונמנע מניתוק קשריו עם גורמים עברייניים. על כן, בית המשפט המחוזי קבע כי לא מתקיימות בעניינו נסיבות מיוחדות המצדיקות שחרור ממעצר או מעצר בדרך של פיקוח אלקטרוני.

9. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 28.2.2021 הורה בית משפט זה על הארכת מעצרו של סליימה בתשעים ימים או עד לסיום משפטו לפי המוקדם (בש"פ 1131/21, השופט ד' מינץ).

10. אשר להתקדמות ההליך העיקרי, בבקשה צוין כי בחודש אפריל האחרון החלה שמיעת הראיות בתיק, וכי לעת הזו קבועים חמישה דיוני הוכחות נוספים אשר האחרון שבהם הוא בחודש אוקטובר 2021.

טענות הצדדים בבקשה

11. במסגרת הבקשה שבפני נטען כי מוצדק להורות על המשך מעצרו של סליימה, לנוכח חזקת המסוכנות הסטטוטורית הנלמדת מהמעשים המיוחסים לו, כמו גם מעברו הפלילי. עוד נטען, כי העיכוב בשמיעת התיק נגרם בשל היקפה הרחב של הפרשה, בקשות שונות של באי-כוח המשיבים ומצב החירום הרפואי בשל מגפת הקורונה. כן נטען כי שני דיוני הוכחות בוטלו בשל מחלתו של בא-כוחו של נעים.

12. ביום 24.5.2021 התנהל בפני דיון בבקשה, במסגרתו התנגד בא-כוחו של סליימה להארכת מעצרו מאחורי סורג ובריח. בעשותו כן, הטעים בא-כוחו של סליימה כי תוצאה זו מתחייבת גם לנוכח אורכם של עונשי המאסר שהושתו על מי שמשפטם כבר הסתיים בהסדר טיעון. בא-כוחו של סליימה הגיש טבלה המפרטת את עונשי המאסר שהושתו על נאשמים אחרים בפרשה, ואשר ממנה הוא ביקש ללמוד כי משכן של תקופות המאסר שהושתו על נאשמים אחרים בפרשה - שהועמדו לדין בכתבי אישום אחרים (לאחר פיצולו של כתב האישום המקורי) - מעורר חשש כי תקופת מעצרו של סליימה מתקרבת לגובה העונש שייגזר עליו בסופו של ההליך, אם יורשע בדין. מנגד, בא-כוח המדינה שב על האמור בבקשה וטען כי העבירות המיוחסות לסליימה מקימות נגדו חזקת מסוכנות סטטוטורית ועילת מעצר. עוד נטען כי אין בכוחו של מעצר בפיקוח אלקטרוני לאיין את המסוכנות הנשקפת מסליימה וכי זו מתעצמת נוכח עברו הפלילי הכולל הרשעות וריצוי עונשי מאסר בפועל.

13. עוד יוער כי ביום 1.6.2021 הגישה המדינה בקשה מתוקנת להארכת המעצר ובה עדכנה כי היא מתייחסת לתקופה שמיום 2.6.2021, ולא לתקופה המתחילה ביום 4.6.2021 כפי שצוין תחילה. בהתאם לכך, הוריתי על הארכת מעצרו של סליימה עד למתן החלטה אחרת, על מנת שיהיה סיפק בידי להשלים את כתיבתה של החלטה זו, לצד הארכת מעצר מוסכמת מתוקנת בעניינו של נעים.

דיון והכרעה

14. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני סבורה כי יש מקום להיענות לבקשת המדינה להאריך את מעצרו של סליימה. לעת הזו, ובמכלול נסיבות העניין, לא ניתן לומר כי נקודת האיזון נעה לכיוון שחרורו של סליימה ממעצר או אף המשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

15. בהגיעי לתוצאה זו הבאתי בחשבון את רמת המסוכנות של סליימה הנלמדת נוכח טיבן וחומרתן של העבירות המיוחסות לו. כתב האישום מייחס לסליימה ביצוע של עבירות סחר בסם מסוכן בהיקף משמעותי, בשלוש הזדמנויות שונות, באופן המקיים נגדו חזקת מסוכנות סטטוטורית. שירות המבחן העריך אף הוא כי קיים סיכון להמשך התנהלות בעייתית מצד סליימה, בשל קשייו בהצבת גבולות ברורים ובשל המניע הכלכלי העומד ברקע למעשיו. עוד התרשם שירות המבחן מדפוסי הסתרה בהתנהגותו, באופן המקשה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. במובן זה, אף אם המליץ שירות המבחן, בסופו של יום, על מעצר בפיקוח אלקטרוני, הרי שמהתסקיר מצטיירת תמונה המקשה לכאורה על מתן אמון בסליימה.

16. נתתי דעתי לטבלה שהוגשה בדיון, המפרטת את עונשי המאסר שנגזרו על מעורבים אחרים בפרשה, אך התרשמתי כי הנתונים העולים ממנה אינם מספקים תמונה חד משמעית דיה. קשה לגזור מהנתונים שהוצגו גזירה שווה לעניינו של סליימה, אך בזהירות המתחייבת ניתן להתרשם כי תקופת מעצרו של סליימה עד כה אינה מתקרבת לתקופות עונשי המאסר שהוטלו על אלו מבין הנאשמים שהורשעו בעבירות בסדר גודל דומה (מבחינת אופי העבירות, מספרן והיקף הסם שנמכר).

17. יחד עם זאת, בהתחשב בערפל הקיים בשלב זה לגבי קצב התקדמותו של המשפט ובעמדה שהביע בעניין זה בדיון בא-כוח המדינה, אני מורה על הכנת תסקיר משלים בעניינו של סליימה, אשר יוגש לבית המשפט המחוזי לא יאוחר מיום 30.6.2021. האמור בתסקיר יוכל לשמש בסיס להגשת בקשה לעיון חוזר, כאשר טענות שני הצדדים שמורות בעניין זה.

18. סוף דבר: אני מורה על הארכה שנייה של מעצרו של סליימה מעבר לתקופה של תשעה חודשים, החל מיום 2.6.2021 בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 10348-06-20 בבית המשפט המחוזי מרכז לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ב בסיון התשפ"א (2.6.2021).

ש ו פ ט ת